UCHWAŁA NR LVIII/1088/24
RADY MIASTA TYCHY

z dnia 29 lutego 2024 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego do roku 2030

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 1 ust. 1 i art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123) w związku z częścią VII załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021 poz. 642) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023–2030 z dnia 30 października 2023 (Dz.U. 2023 poz. 2480), na wniosek Prezydenta Miasta Tychy, po zaopiniowaniu przez Komisję Porządku Publicznego, Zdrowia, Spraw Społecznych i Samorządowych,

Rada Miasta Tychy uchwala:

§ 1

Przyjmuje się Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego do roku 2030, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tychy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miasta Tychy

Barbara Konieczna

Podpisany

Załącznik do uchwały Nr LVIII/1088/24
Rady Miasta Tychy
z dnia 29 lutego 2024 r.

Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego do roku 2030

TYCHY 2024

TYCHY DOBRE MIEJSCE

Podpisany

Spis treści

Rozdział I Wprowadzenie 2
Rozdział II Diagnoza obszarów ochrony zdrowia psychicznego w mieście Tychy wraz z działaniami 4
Rozdział III Priorytety Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.....22
Rozdział IV Cele i zadania Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego…….23
Rozdział V Harmonogram realizacji Programu 32
Rozdział VI Monitoring i ewaluacja Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego...32
Rozdział VII Finansowanie Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego …...…...33
Rozdział VIII Podmioty realizujące i uczestniczące 33
Rozdział IX Sprawozdawczość 34
Rozdział X Programy i strategie częściowo powiązane merytorycznie z Miejskim Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego 34
Rozdział XI Posumowanie i prognozowane efekty …… 34
Rozdział XII Podstawa Prawna Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego …. 35
Rozdział XIII Podmioty współpracujące przy tworzeniu Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego …….. 35

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia z 1947 roku zdrowie „jest pełnym dobrostanem fizycznym, psychicznym i społecznym, a nie wyłącznie brakiem choroby czy niedomagania". Zachowanie równowagi we wszystkich tych obszarach wydaje się optymalne dla utrzymywania zdrowia. Zdrowie psychiczne jest nieodzownym elementem tej równowagi, pomimo tego, że jego rola często bywa niedoceniana w porównaniu do zdrowia fizycznego. Natomiast, jak wskazują liczne publikacje, wiele chorób somatycznych ma swoje głębokie podłoże właśnie w sferze psychicznej. Dlatego należy dążyć do zaspakajania potrzeb psychicznych, zapewnienia właściwej i wystarczającej opieki psychiatrycznej oraz psychologicznej, a przede wszystkim promocji zdrowia i odpowiedniej profilaktyki. Co istotne, działania o charakterze prewencyjnym powinny być wdrażane już na etapie edukacji szkolnej.

Pogorszenie stanu zdrowia, w tym także zdrowia psychicznego jest możliwe na każdym etapie rozwojowym człowieka. Stwarza to zagrożenie zdrowotne dla pojedynczej jednostki, najbliższego otoczenia i rodziny, ale także społeczeństwa. Konsekwencją jest uniemożliwienie prawidłowego i płynnego funkcjonowanie w życiu osobistym i zawodowym. Bardzo często u osób z problemami czy zaburzeniami psychicznymi dochodzi do wyobcowania i wyizolowania, co stanowi zjawisko niepożądane, prowadzące do destrukcyjnych zachowań osobniczych. Osoby te wymagają takiego samego traktowania jak osoby z zaburzeniami somatycznymi, wsparcia, szacunku oraz równego dostępu do lekarzy wszystkich specjalności. Ponadto ze względu na zwiększenie zagrożeń dla zdrowia psychicznego, szczególnie dzieci i młodzieży związanych z pandemią COVID, rozluźnieniem więzi społecznych, innego trybu życia, trudnymi czy wręcz traumatycznymi doświadczeniami, niezbędne jest kontynuowanie Miejskiego Programu Zdrowia Psychicznego w kolejnych latach. Wpłynie to korzystnie na rozwój systemu ochrony zdrowia psychicznego, który wdrażany jest w ramach uchwalonego 30 października 2023 r. Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

W Narodowym Programie Zdrowia (NPZ) na lata 2021-2025 jako cel strategiczny wskazano „zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu". Z kolei „Promocja zdrowia psychicznego" stanowi trzeci z pięciu celów operacyjnych określonych w tym dokumencie. Podkreślono również, że niezbędne jest uwzględnienie w realizowanych działaniach wpływu epidemii Covid-19 na zdrowie populacji.
Ponadto w polskich przepisach prawa zdrowie psychiczne znajduje swoje odzwierciedlenie głównie w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 5 maja 2017 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 2123 t.j.), gdzie zgodnie z art. 2. ochrona zdrowia psychicznego obejmuje:

Podpisany

a) promocję zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym;
b) zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej, a także innych form pomocy czy opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
c) kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw (tolerancji, życzliwości, zrozumienia) oraz przeciwdziałanie dyskryminacji tych osób.

Działania te wpisują się w zapisy zawarte w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego, a ich realizacja spoczywa na wymienionych poniżej jednostkach. Ustawa wskazuje, że organy administracji samorządowej są m.in. odpowiedzialne za zdrowie psychiczne mieszkańców. Wprowadzone również 30 października 2023 r. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz. U. 2023 poz. 2480) określa, iż organy administracji rządowej, samorządowej oraz Narodowy Fundusz Zdrowia biorą udział w realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Rozporządzenie określa strategie działań, których celem jest w zakresie:

a) zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz doświadczającymi kryzysu psychicznego wszechstronnej i kompleksowej opieki adekwatnej do ich potrzeb:
   - upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej;
   - upowszechnienie nowego modelu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży opartego o trzy poziomy referencyjne;
   - upowszechnienie i zapewnienie dostępu do specjalistycznych programów terapeutycznych oraz procedur diagnostycznych;
   - upowszednienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego;
   - aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi;
   - skoordynowanie dostępnych form opieki i wsparcia;
   - udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom;

b) prowadzenia działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi:
   - prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących przedstawienia wizerunku osób z zaburzeniami psychicznymi w mediach;
   - prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących konieczności respektowania praw osób z zaburzeniami psychicznymi;

c) monitorowania i oceny skuteczności działań realizowanych w ramach Programu:

Podpisany

- gromadzenie i analizowanie sprawozdań zawierających informacje dotyczące realizacji zadań wynikających z Programu, opracowanie narzędzi i wskaźników transformacji systemu opieki psychiatrycznej oraz monitorowania tego obszaru.

Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego realizowany będzie w oparciu o współpracę z podmiotami działającymi w mieście Tychy, bądź też na jego rzecz oraz zgodnie z kompetencjami w wielosektorowych obszarach szeroko rozumianej ochrony zdrowia psychicznego.

II. DIAGNOZA OBSZARÓW OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO W MIEŚCIE TYCHY WRAZ Z DZIAŁANIAMI

1. Dane demograficzne i epidemiologiczne

Powierzchnia miasta Tychy – 81, 72 km^2

1.1 Ludność miasta Tychy w latach 2017 – 2023 wg danych z rejestru wyborców ilustruje poniższa tabela

Tab. nr 1 Liczba mieszkańców (stan na 30 czerwca 2023 r.)

Rok	Liczba mieszkańców
2017	121 544
2018	120 693
2019	119 933
2020	118 774
2021	116 676
2022	114 967
2023 (stan na 30 czerwca)	114 126

Źródło: https://bip.umtychy.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=502093

1.2 Dane dotyczące kondycji psychicznej Polaków zamieszczone zostały w raporcie z badania „Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostępu do psychiatrycznej opieki zdrowotnej - EZOP Polska”. Wyniki badania pokazują, iż potencjalnymi pacjentami opieki psychiatrycznej w naszym kraju może być łącznie nawet 6-7,5 mln osób, a nie tylko, jak obecnie się wykazuje ok. 1,6 mln os. rocznie. Największą grupę zaburzeń psychicznych

Podpisany

w Polsce stanowią te, które związane są z używaniem substancji (12,8 %) - aż 11,9% to zaburzenia związane z następstwami nadużywania alkoholu. Kolejną grupą są zaburzenia nerwicowe (ok. 10%), impulsywne zaburzenia zachowania (3,5%) oraz zaburzenia nastroju (3,5%), w tym, aż 3% stanowi depresja. Choroba ta jest coraz bardziej rozpowszechniona i staje się poważnym problemem zdrowotnym i społecznym. Częściej dotyka kobiety i wzrasta z wiekiem. Przewiduje się, że liczba osób z zaburzeniami depresyjnymi będzie rosła również wśród osób powyżej 65 r.ż. Ponadto od początku lat 90 rośnie wskaźnik samobójstw w Polsce[1]. Rozporządzenie w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 wskazuje, że w badaniu EZOP II „Kompleksowe badanie stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań" objęło swoim badaniem wszystkie przedziały dzieci. Zebrano 15 tyś wywiadów na reprezentatywnej próbie. Dane w raporcie wskazują mniejsze od przewidywanego rozpowszechnienie najczęstszych zaburzeń psychicznych. Należy wziąć pod uwagę również, że pochodzą one z okresu przed pandemią, w związku z czym należy aktualnie spodziewać się innych wskaźników.

---

1. W.P.Kalbarczyk, S.Murawiec, M.Kalbarczyk. Priorytetowe działania w obszarze zdrowia psychicznego na lata 2016-2020.Warszawa, grudzień 2016

Tab. nr 2 Chorzy (osoby) leczeni z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień) w jednostkach psychiatrycznej opieki ambulatoryjnej*

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem						Leczeni po raz pierwszy					
	Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności			Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności		
	2010	2014	2015	2010	2014	2015	2010	2014	2015	2010	2014	2015
woj. śląskie	146009	141644	161338	3149,5	3088,7	3529,7	36443	28846	36238	785,7	628,0	791,6
Tychy	4850	4763	4981	3748,5	3703,1	3878,0	1354	709	1064	1046,1	550,9	828,1

Podpisany

Tab. nr 3 Chorzy (osoby) leczeni z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu w jednostkach psychiatrycznej opieki ambulatoryjnej*

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem						Leczeni po raz pierwszy					
	Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności			Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności		
	2010	2014	2015	2010	2014	2015	2010	2014	2015	2010	2014	2015
woj. śląskie	22024	20851	22481	475,1	454,7	491,8	10095	7272	8408	217,6	158,3	183,7
Tychy	512	670	719	395,7	520,9	559,8	244	179	378	188,5	139,1	294,2

Tab. nr 4 Chorzy (osoby) leczeni z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych w jednostkach psychiatrycznej opieki ambulatoryjnej*

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem						Leczeni po raz pierwszy					
	Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności			Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności		
	2010	2014	2015	2010	2014	2015	2010	2014	2015	2010	2014	2015
woj. śląskie	3475	3434	4769	75,0	74,0	104,3	1639	1403	2287	35,3	30,5	50,0
Tychy	164	130	138	126,8	101,1	107,4	84	42	85	64,9	32,6	66,2

*__Źródło__: http://www.katowice.uw.gov.pl/wdznnsoz/Opracowania_OAiSM_2016_RAPORT.html (XI Zdrowie psychiczne2016.pdf)

Tab. nr 5 Chorzy (osoby) leczeni z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień) w jednostkach psychiatrycznej opieki ambulatoryjnej (2010, 2020, 2021)*

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem						Leczeni po raz pierwszy					
	Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności			Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności		
	2010	2020	2021	2010	2020	2021	2010	2020	2021	2010	2020	2021
woj. śląskie	146009	161371	183758	3149,5	3592,1	4123.9	36443	27342	30229	785,7	606,5	675.6
Tychy	4850	5246	6647	3748,5	4134,9	5284,6	1354	811	1074	1046,1	637,0	851,1

Podpisany

Tab. nr 6 Chorzy (osoby) leczeni z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu w jednostkach psychiatrycznej opieki ambulatoryjnej (2010, 2020, 2021)*

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem						Leczeni po raz pierwszy					
	Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności			Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności		
	2010	2020	2021	2010	2020	2021	2010	2020	2021	2010	2020	2021
woj. śląskie	22024	19001	20570	475,1	423,0	461,6	10095	3651	3784	217,6	81,0	84,6
Tychy	512	589	695	395,7	464,3	552,5	244	95	96	188,5	74,6	76,1

Tab. nr 7 Chorzy (osoby) leczeni z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych w jednostkach psychiatrycznej opieki ambulatoryjnej (2010, 2020, 2021)*

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem						Leczeni po raz pierwszy					
	Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności			Liczby bezwzględne			Współczynnik na 100 tys. ludności		
	2010	2020	2021	2010	2020	2021	2010	2020	2021	2010	2020	2021
woj. śląskie	3475	4505	5599	75,0	100,3	125,7	1639	1068	1240	35,3	23,7	27,7
Tychy	164	189	220	126,8	149,0	174,9	84	29	43	64,9	22,8	34,1

Podpisany

Tab. nr 8 Chorzy (osoby) leczeni z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień) w jednostkach psychiatrycznej opieki ambulatoryjnej w województwie śląskim w 2021 roku liczby bezwzględne*

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem			
	Leczeni ogółem			W tym w wieku
	ogółem	mężczyźni	kobiety	**0-18**
Zaburzenia psychiczne, w tym:	183758	67440	116318	21669
zaburzenia organiczne (F00-F09)	20727	8779	11948	304
schizofrenia (F20)	15809	7395	8414	522
zaburzenia schizotopowe: schizoafektywne i urojeniowe (bez schizofrenii) (F21-F29)	2639	1095	1544	91
epizody afektywne (F30 i F33)	17945	5064	12881	1234
depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe (F31 i F33)	18684	5322	13362	807
inne zaburzenia nastroju (afektywne) (F34-F39)	4736	1508	3228	463
zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne (F40-F48)	71755	20817	50938	2762
zespoły behawioralne związane z zaburzeniami odżywiania (F50)	914	73	841	276
inne zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fiz. (F51-F59)	1319	559	760	23
zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych ((F60 i F69)	6960	3098	3862	402
upośledzenie umysłowe (F70 i F79)	6627	3542	3085	1200
całościowe zaburzenia rozwojowe (F84)	7297	5557	1740	6677
pozostałe zaburzenia rozwoju psychicznego (F80-F83, F88, F89)	437	274	163	391
zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i wieku młodzieńczym (F90-F98)	6619	3828	2791	6263
nieokreślone zaburzenia psychiczne (F99)	1290	529	761	254

Źródło: https://www.katowice.uw.gov.pl/wydzial/wydzial-zdrowia/zdrowie-mieszkancow-w-liczbach-9

Podpisany

2. Ochrona zdrowia

2.1 Stacjonarna Opieka Zdrowotna

Szpital Miejski Sp. z o.o. przy ul. Cichej 27 posiada:

- oddział pediatrii klinicznej, otyłości dziecięcej i chorób metabolicznych kości;
- oddział kardiologiczny;
- oddział internistyczny o profilu gastroenterologicznym;
- izbę przyjęć.

Megrez Sp. z o.o. przy ul. Edukacji 102 posiada:

- oddział chorób wewnętrznych;
- oddział chorób wewnętrznych z pododdziałem kardiologicznym;
- oddział chirurgii ogólnej i onkologicznej;
- oddział geriatryczny;
- oddział obserwacyjno-zakaźny;
- oddział ginekologiczno-położniczy z pododdziałem ginekologii onkologicznej;
- oddział neonatologiczny;
- oddział okulistyczny;
- oddział laryngologiczny;
- oddział chirurgii rekonstrukcyjnej narządu ruchu;
- oddział anestezjologii i intensywnej opieki medycznej
- izbę przyjęć.

Liczba łóżek szpitalnych w obu szpitalach wynosi 409, w tym: w Szpitalu Miejskim 94 łóżka i 315 łóżek w Megrez sp. z o.o.

2.2 Ambulatoryjna opieka zdrowotna*

Na terenie miasta Tychy funkcjonuje 25 przychodni świadczących podstawową opiekę zdrowotną, z którymi OW NFZ zawarł umowę. Liczba poradni specjalistycznych, z którymi OW NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej wynosi:

- ambulatoryjna opieka specjalistyczna - 123 poradnie;
- leczenie stomatologiczne - 8 poradni;
- rehabilitacja lecznicza - 8 poradni;
- opieka psychiatryczna – ujęta w tabeli nr 9 i pkt. 2.3.

Podpisany

Tab. nr 9 Opieka psychiatryczna dla dorosłych (stan na 6 kwietnia 2023 r.)

Nazwa i adres	Rodzaj świadczeń
Przychodnia Nr 4 Sp. z o. o. al. Niepodległości 45	✓ Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych
NZOZ Przychodnia Nr 1 Optima ul. Wojska Polskiego 4	✓ Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych
NZOZ MENS SANA Przychodnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i innych Substancji Psychoaktywnych ul. Bukowa 20	✓ Świadczenia psychiatryczne i psychoterapeutyczne dla osób dorosłych uzależnionych i współuzależnionych
Centrum Psychiatrii Środowiskowej Feniks Kareł ul. Jana Pawła II 24	✓ Świadczenia psychiatryczne i psychologiczne dla dorosłych ✓ Świadczenia seksuologiczne i patologii współżycia (psychiatria środowiskowa)

Świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży według stanu na dzień 6 kwietnia 2023 roku refundowane są przez Narodowy Fundusz Zdrowia na podstawie kontraktów zawieranych z podmiotami działalności leczniczej. Aktualnie na terenie miasta Tychy nie ma podmiotu leczniczego z kontraktem z NFZ, realizującego świadczenia ambulatoryjne przez lekarzy psychiatrów w ramach Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży. Tego rodzaju zabezpieczenie świadczeń mieszkańcy miasta mieli po raz ostatni w 2019 roku w podmiocie leczniczym Awicenna Sp. z o.o., przy u. Cyganerii 1. Kontraktowanie usług psychoterapeutycznych w ramach NFZ odbywało się pod koniec 2018 roku, a umowy zawierane były na okres od początku 2019 roku do czerwca 2023 roku. W przyszłości w pierwszej kolejności zabezpieczenie będzie dotyczyć I poziomu referencyjnego, jakim jest realizacja ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych udzielanych przez psychologów, psychoterapeutów oraz terapeutów środowiskowych w ramach Ośrodków Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży. Takie świadczenia w Tychach są obecnie realizowane przez Centrum REHABILIS Spółka z o.o. przy ul. Zgrzebnioka 18-20.

* **Źródło:** Śląski Oddział Wojewódzki Narodowy Fundusz Zdrowia

Podpisany

2.3 Inna opieka zdrowotna

Na terenie miasta Tychach istnieją także:

- zakłady zdrowotne świadczące opiekę pielęgniarsko-położniczą w miejscu zamieszkania oraz opiekę pielęgniarską w środowisku nauczania i wychowania;
- jeden specjalistyczny zespół ratownictwa medycznego i trzy podstawowe zespoły ratownictwa medycznego.

3. Pomoc społeczna

3.1 Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS)

Środowiskowe Domy Samopomocy świadczą usługi jako ośrodki wsparcia, z którego korzystają osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym: osoby przewlekle psychicznie chore oraz osoby z upośledzeniem umysłowym. Wsparcie mogą uzyskać osoby wymagające częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Udzielana jest pomoc socjalna, medyczna i terapeutyczna osobom mającym poważne trudności w życiu codziennym. W celu zapewnienia integracji społecznej uczestników, Środowiskowe Domy Samopomocy współpracują z placówkami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami, zaburzonych psychicznie oraz tymi instytucjami, które mogą przyczynić się do pełniejszej integracji uczestników ze środowiskiem lokalnym.

3.2 Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze jako świadczenie niepieniężne są jedną z form wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach systemu pomocy społecznej. Specjalistyczne usługi mają być dostosowane do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy oraz potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi te są dla gminy zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

3.3 Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ)

Podstawowym celem WTZ jest rehabilitacja społeczna i zawodowa, zmierzająca do ogólnego rozwoju każdego uczestnika, poprawy jego sprawności psychofizycznej, zaradności osobistej oraz przystosowania do możliwie niezależnego i samodzielnego życia w środowisku społecznym. Zajęcia terapeutyczne są prowadzone zgodnie z kompetencjami i celami warsztatów terapii zajęciowej. Cele realizowane są poprzez:

Podpisany

a) ogólne usprawnianie;
b) rozwijanie umiejętności wykonywania podstawowych czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej;
c) przygotowanie do życia w środowisku społecznym (poprawa komunikacji, dokonywanie wyborów, poprawa kondycji psychicznej);
d) rozwijanie umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy np. w zakładzie pracy chronionej;
e) nawiązywanie współpracy z innymi placówkami specjalistycznymi oferującymi pomoc osobom z niepełnosprawnościami oraz z odpowiednimi władzami i urzędami lokalnymi.

Warsztaty terapii zajęciowej są placówką pobytu dziennego. Zajęcia terapeutyczne prowadzone są od poniedziałku do piątku.

4. Powiatowy Urząd Pracy (PUP)

PUP w ramach poprzedniej edycji MPOZP realizował przede wszystkim cel: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w tym cel dotyczący aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi. Podmiot prowadzi m.in. rejestrację osób z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem liczby osób z chorobami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną oraz aktywizację zawodową. W 2022 roku aktywizacja osób z zaburzeniami psychicznymi przedstawiała się następująco: liczba osób objęta wsparciem - 32, liczba pracodawców - 3, liczba podjętych działań - 5, liczba porad zawodowych - 2. Trzem osobom z zaburzeniami psychicznymi udało się podjąć pracę.

Podpisany

Tab. nr 10 Liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami w poszczególnych latach z uwzględnieniem liczby osób z chorobami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną*

Stan na koniec	Liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami ogółem		Liczba zarejestrowanych osób z chorobą psychiczną		Liczba zarejestrowanych osób z upośledzeniem umysłowym	
	ze statusem bezrobotnego	ze statusem poszukującego pracy	ze statusem bezrobotnego	ze statusem poszukującego pracy	ze statusem bezrobotnego	ze statusem poszukującego pracy
2018	155	21	21	5	0	0
2019	116	15	28	3	0	0
2020	110	16	28	3	0	1
2021	113	17	30	5	1	0
2022	103	19	25	6	0	1
31.10.2023	87	12	18	3	0	0

Tab. nr 11 Udział liczby zarejestrowanych osób z zaburzeniami psychicznymi do ogółu osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach*

Stan na koniec roku	Liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami ogółem	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi	Udział %
2018	176	26	**15**
2019	131	31	**24**
2020	126	32	**25**
2021	130	36	**28**

Podpisany

2022	122	32	**26**
31.10.2023	99	21	**21**

Źródło: PUP Tychy

Analizując dane statystyczne można zauważyć, że liczba osób z zaburzeniami psychicznymi w stosunku do ogółu osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach utrzymuje się na zbliżonym poziomie w latach 2012, 2014 i 2015. Na koniec 2013 roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi była największa – 61 osób, co stanowiło 14% ogółu osób z niepełnosprawnościami. Natomiast od 2016 roku kształtuje się ona na zbliżonym poziomie z niewielkim spadkiem w roku 2018 w porównaniu z poprzednimi i następnymi latami, co stanowiło 15% ogółu osób z niepełnosprawnościami.

5. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna (PPP)

Poradnia wydaje m.in. orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dla dzieci w wieku od 0 do rozpoczęcia nauki w szkole oraz podejmuje szeroko rozumianą profilaktykę w zakresie promocji zdrowia psychicznego na rzecz uczniów tyskich placówek oświatowych. Działania prowadzą specjaliści zatrudnieni w PPP. W 2022 roku w szkołach i przedszkolach odbywały się zajęcia profilaktyczne: „Spokój i uważność żabki dla przedszkolaków" – 466 osób (12 grup), „Mam moc - nie stosuję przemocy" – 241 osób (11 grup), „Co to znaczy dobre zachowanie" – 90 osób (4 grupy), „Komunikacja empatyczna" – 37 osób (1 grupa), „Niebezpieczeństwa płynące z sieci" – 51 osób (3 grupy), „Wyrażanie złości a agresja i przemoc" – 7 osób (1 grupa), „Ja-Ty-My, w zgodzie z sobą i innymi" – 14 osób (1 grupa), „Moje mocne strony – budowanie poczucia własnej wartości" – 17 osób (1 grupa), „Agresji mówimy nie – jak sobie radzić ze złością" – 18 osób (1 grupa), „Nie kłóćmy się" – 54 osoby (3 grupy), „Przemoc wymaga reakcji – rozpoznaję, reaguję" – 153 osoby (7 grup), „Co może przeszkadzać w osiągnięciu celu" – 25 osób (1 grupa).

PPP udzielała także pomocy w formie interwencji kryzysowej obejmującej poradnictwo, skierowanie do odpowiedniej formy pomocy – w tym lekarskiej i terapeutycznej. W ramach pracy statutowej PPP udziela wsparcia uczniom, rodzicom i nauczycielom. W 2022 roku z indywidualnej pomocy skorzystało łącznie 3652 uczniów i dzieci młodszych, w tym wykonano 1969 badań psychologicznych. Przeprowadzono prelekcje dla 630 rodziców i 91 nauczycieli,

Podpisany

upowszechniające wiedzę oraz rozwijające umiejętności radzenia sobie w obszarach: zagrożeń płynących z przestrzeni multimedialnej, profilaktyki przemocy, konfliktu, rozwijania umiejętności wychowawczych, radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi, lękiem u dzieci i młodzieży.

5.1 Wydane orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania ze skierowania lekarza – psychiatry (uczniowie leczeni w poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzież, którzy mają trudności z funkcjonowaniem w klasie) – orzeczenia wydawane są na rok szkolny, semestr lub okres krótszy – nie mniejszy jednak niż 30 dni.
Ilość w poszczególnych latach:

a) 2017 – 36
b) 2018 – 56
c) 2019 – 42
d) 2020 – 45
e) 2021 – 37
f) 2022 – 72
g) 2023 – 66

5.2 Przy uwzględnianiu wniosków o wydanie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania dominowały następujące schorzenia:
- schizofrenia,
- epizod paranoidalny,
- zaburzenia depresyjne,
- PTSD,
- zaburzenia adaptacyjne,
- fobia społeczna,
- fobia szkolna,
- inne zaburzenia nastroju,
- zaburzenia osobowości,
- zaburzenia emocjonalne,
- zaburzenia kompulsywno-obsesyjne,
- zaburzenia hiperkinetyczne,
- zaburzenia afektywne dwubiegunowe,
- zaburzenia depresyjno-lękowe,
- zaburzenia psychotyczne,
- zaburzenia opozycyjno-buntownicze,
- zaburzenia zachowania i emocji,

Podpisany

- nasilone zaburzenia zachowania w spektrum autyzmu,
- inne zaburzenia psychiczne.

Najliczniejszą grupę stanowiły zaburzenia depresyjne (98), zaburzenia lękowo-depresyjne (50) oraz schizofrenia (25) i fobie społeczne (21).*

*** Źródło:**:PPP Tychy

6. Placówki oświatowe

W przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych prowadzone są m.in. programy, projekty, działania skoncentrowane na zdrowym stylu życia, promocji i profilaktyce zdrowia psychicznego:

- placówki oświatowe uczestniczą w kampaniach informacyjno-edukacyjnych;
- nauczyciele podnoszą swoje kompetencje zawodowe, pozwalające rozpoznać i pomóc dziecku zagrożonemu wystąpieniem schorzeń z zakresu zdrowia psychicznego;
- pedagodzy są dostępni w szkolnych i przedszkolnych gabinetach.

W ramach działań wspierających wychowanków szkoły i przedszkoli pedagodzy i nauczyciele w okresie realizacji poprzedniej edycji MPOZP podejmowali liczne działania – m.in. diagnozowali potrzeby i problemy w sferze emocjonalnej, społecznej i fizycznej dzieci i uczniów poprzez wnikliwą obserwację ewentualnych zmian w zachowaniu, oferowali pomoc psychologiczno-pedagogiczną, integrowali, dbali o prawidłowe relacje rówieśnicze, zapobiegali stygmatyzacji, zwracali uwagę na eliminowanie lęków, budowanie poczucia bezpieczeństwa, okazywanie wsparcia, rozwijanie relacji interpersonalnych, prowadzili rozmowy, obejmowali wsparciem dzieci i uczniów, którzy byli nieśmiali i wycofani, doceniali aktywności dzieci i uczniów, prezentowali osiągnięcia dzieci i uczniów w różnych dziedzinach nauki, kultury i sportu, dbali o właściwą komunikację, tworzenie miejsc przyjaznych sensorycznie, tworzenie środowiska i miejsc wspierających harmonijny rozwój dzieci i uczniów.

Przekazywano rodzicom informacje poprzez zamieszczenie na stronach internetowych placówek linków do artykułów i filmów, propozycji warsztatów, szkoleń on-line o tematyce zwiększającej świadomość w zakresie problemów zdrowia psychicznego dzieci, dotyczących spraw wychowawczych, stanów emocjonalnych.

W szkołach i przedszkolach odbywały się spotkania informacyjne, warsztaty, szkolenia i webinary on-line dla nauczycieli i rodziców dotyczące rozwoju i zdrowia psychicznego młodzieży, rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych, porozumienia

Podpisany

bez przemocy. Organizowano również warsztaty i webinary dot. pozytywnej dyscypliny, motywacji wewnętrznej oraz inne działania edukacyjne w ramach wzmacniania kompetencji emocjonalno-społecznych rodziców - upowszechniano wiedzę, podnoszono świadomość wychowawczą rodziców, m.in.: „Interocepcja", „Pozytywna Dyscyplina", „Adaptacja w nowym środowisku szkolnym", „Zachowania nerwicowe u dzieci i młodzieży", „Wzmacnianie pozytywne - zasady, konsekwencje, przywileje", „Jak pomóc dziecku w adaptacji w przedszkolu?", „Podejmij wyzwanie - samoregulacja emocji". Realizowano również zadania z zakresu zdrowia psychicznego w ramach programów własnych nauczycieli, programów miejskich i programów ogólnopolskich, np. „Zdrowy i bezpieczny przedszkolak", „Żyrafie serduszko", „Akademia zdrowego przedszkolaka", „Szkolna Kampania Tygodnia Życzliwości", „Trzymaj Formę", „Przedszkole przyjazne sensorycznie", lekcje ciszy wg. M. Montessori, komunikacja empatyczna (NVC), „Szkoła odpowiedzialna cyfrowo", „Przedszkole/Szkoła Promujące Zdrowie - moduł Higiena Zdrowia Psychicznego i otoczenia", realizacja projektu „Przedszkole przyjazne sensorycznie", realizacja programu „Podejmij wyzwanie - samoregulacja emocji", realizacja projektów „Ekoemocje", „Gramy zmysłami". Wymienione przedsięwzięcia realizowane były w ciągu kilku lat, część zadań stanowiła integralną całość, część była początkiem wprowadzonych interwencji.

W 2022 roku ze wsparcia w ramach powyższych działań skorzystało ponad 7000 uczniów, przeprowadzono ponad 600 działań informacyjnych, a w programie korekcyjno-edukacyjnym uczestniczyły 1573 osoby.

7. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Podstawowym celem działalności Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach jest działalność orzecznicza, czyli wydawanie zainteresowanym orzeczeń o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności (dla osób do 16 roku życia) bądź o wskazaniach do ulg i uprawnień dla osób powyżej 16 roku życia, a także wydawanie legitymacji posiadaczom ww. orzeczeń. W ten sposób Zespół realizuje zadania określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie. Od 1 lipca 2014 r. Przewodniczący Zespołu wydaje także karty parkingowe.

Podpisany

Tab. nr 12 Orzeczenia o niepełnosprawności (osoby do 16 roku życia) wydane dla mieszkańców Tychów przez PZON Tychy*

Rok	01-U	02-P	pozostałe
2017	9	5	215
2018	9	8	195
2019	10	7	216
2020	12	10	216
2021	11	5	196
2022	12	7	245

Tab. nr 13 Orzeczenia o niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia) wydane dla mieszkańców Tychów przez PZON Tychy*

Rok	01-U	02-P	pozostałe
2017	24	201	1141
2018	24	186	1184
2019	15	266	1307
2020	25	222	1165
2021	24	234	1164
2022	25	314	1346

Tab. nr 14 Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności u osób poniżej 16 roku życia wydane dla mieszkańców Tychów przez PZON Tychy (całościowe zaburzenia rozwojowe, do których zalicza się Autyzm i Zespół Aspergera)*

Rok	12-C
2017	83
2018	65

Podpisany

2019	92
2020	74
2021	73
2022	91

*Źródło: PZON Tychy

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności pełni także funkcję edukacyjno-informacyjną. Kolportowane są ulotki informacyjne i informatory poświęcone osobom z niepełnosprawnościami. W ramach pracy własnej Zespołu w 2022 roku odbyło się 12 posiedzeń składu orzekającego pod przewodnictwem lekarza psychiatry, czego wynikiem było wydanie 237 decyzji dla osób powyżej 16 roku życia z zaburzeniami psychicznymi, takimi jak: schizofrenia, choroba afektywna dwubiegunowa, zaburzenia depresyjne, autyzm i inne. Ponadto przyjmowano od osób z niepełnosprawnościami wnioski o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej, jak również realizowano zadania związane z wydawaniem kart parkingowych.

8. Działalność organizacji pozarządowych

- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tychach

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną są jedną z grup osób objętych przepisami Ustawy o Ochronie Zdrowia Psychicznego, a głównym celem działalności Stowarzyszenia jest działanie na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością intelektualną, tworzenia warunków przestrzegania wobec nich praw człowieka, prowadzenia ich ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin. Stowarzyszenie prowadzi:

- Świetlicę Terapeutyczną dla 25 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną, pozbawionych instytucjonalnej opieki

Świetlica Terapeutyczna zajmuje się opieką i szeroko rozumianą rehabilitacją dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną (głównie w stopniu znacznym i głębokim), z dodatkowymi chorobami psychofizycznymi, ze sprzężeniami. Poza rehabilitacją ruchową w świetlicy prowadzone są zajęcia grupowe, które kompleksowo oddziałują na sferę psychofizyczną podopiecznych placówki, a ich realizacja odbywa się dzięki wsparciu finansowemu miasta Tychy. W ciągu roku realizuje około 1200 zajęć;

Podpisany

- Punkt Wczesnej Interwencji

Punkt Wczesnej Interwencji w OREW-ie świadczy usługi medyczne w zakresie rehabilitacji dzieci i młodzieży z zaburzeniami wieku rozwojowego od 0 do 7 lat w ramach kontraktu z NFZ oraz dzięki dotacji z Urzędu Miasta Tychy. Adresatami PWI są dzieci opóźnione w rozwoju psychoruchowym i/lub z niepełnosprawnością intelektualną bądź zagrożone/ze zdiagnozowanymi zaburzeniami wieku rozwojowego. Celem rehabilitacji jest jak najwcześniejsze wykrycie i zlikwidowanie, bądź skorygowanie zaobserwowanych nieprawidłowości. Punkt ma pod opieką w ciągu roku około 140 pacjentów.

- Fundacja Pasja Rozwoju realizowała:

- program profilaktyczno-rozwojowy (profilaktyka uniwersalna i selektywna) dla dzieci i młodzieży z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych i uzależnieniom behawioralnym. Zadanie skierowane było do co najmniej 40 uczestników - dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 18 lat.
- program „Podróż w życie" służącemu wczesnej interwencji w zakresie profilaktyki uzależnień, który bazuje na strategii rozwijania umiejętności życiowych, społecznego uczenia się, kształtowaniu pozytywnej samooceny, wyznaczania celów, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem, krytycznego myślenia, podejmowania decyzji, asertywności. Grupę docelową projektu stanowili uczniowie tyskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych (ok. 40 osób) oraz ich rodzice/opiekunowie i kadra pedagogiczna. W ramach działań przewidziano spotkania w szkołach i warsztaty.

9. Inne działania edukacyjno-informacyjne realizowane przez miasto od roku 2019

- działania profilaktyczno-edukacyjne skierowane do rodziców dzieci mających trudności z wyrażaniem emocji, radzeniem sobie ze złością, skłonnych do zachowań autoagresywnych czy zagrożonych próbami samobójczymi - „Zanim będzie za późno. Trzynaście powodów do rozmów" (2019 rok);

- działania profilaktyczno-edukacyjne dla młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężeniami oraz ich rodzin w zakresie edukacji seksualnej pn. „Pewnie wkraczamy w dorosłość". Docelową grupę stanowili uczniowie, absolwenci z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzice. Realizacja projektu polegała na przeprowadzeniu warsztatów o charakterze profilaktyczno-edukacjnym z zakresu rozwoju i prokreacji. Zajęcia ukierunkowane były na upowszechnienie wiedzy, kształtowanie postaw,

Podpisany

przekonań, zachowań, stylu życia, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, przeciwdziałanie seksualizacji dzieci i młodzieży (2019 rok);

- innowacyjne działania informacyjno-edukacyjne w obszarze zdrowia dzieci i młodzieży realizowane do końca 2022 roku były ukierunkowane przede wszystkim na profilaktykę depresji uczniów. Działania psychoedukacyjne kierowano do uczniów szkół ponadpodstawowych – ludzi u progu dorosłości, którzy szczególnie narażeni są na depresję, a od 2021 r. również do uczniów ostatnich klas szkół podstawowych. Działaniami objęto także rodziców, nauczycieli oraz osoby będące w bezpośrednim kontakcie z osobami o szczególnych potrzebach w placówkach umiejscowionych na terenie Tychów;

- opracowanie i rozpowszechnienie Tyskiego Informatora „Osoby dotknięte kryzysem psychicznym". Zakres tematyczny publikacji obejmuje zagadnienia kryzysu psychicznego, najczęstszych problemów psychicznych, sposobów leczenia. Zawiera ponadto informacje, gdzie szukać pomocy, przydatne miejsca w internecie dla osób w kryzysie i listę placówek ambulatoryjnej opieki psychiatrycznej;

- ochrona zdrowia psychicznego w ramach projektów dot. przeciwdziałania uzależnieniom dzieci i młodzieży - jeszcze bardziej zintensyfikowano działania w zakresie profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży, które zawierały także elementy związane z ochroną zdrowia psychicznego np.

- w czterech szkołach ponadpodstawowych odbyły się profilaktyczne zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów pn. „Fakty i mity dotyczące używania substancji psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych ze szczególnym uwzględnieniem używania marihuany, psychodelików i leków psychotropowych". Uczniowie zapoznali się z takimi zagadnieniami jak m.in.: nadużywanie marihuany a ryzyko depresji, syndromu amotywacyjnego, stanów psychotycznych i schizofrenii, wpływ długotrwałego używania konopi indyjskich na kondycję psychiczną oraz pamięć i koncentrację, ryzyko używania leków (również tych dostępnych bez recepty) bez wskazań lekarskich itp. Odbyło się 15 warsztatów, w których wzięło udział ok. 800 uczniów. Zajęcia poprowadziła certyfikowana specjalistka psychoterapii uzależnień i psychoterapeutka poznawczo-behawioralna łączącą wieloletnią praktykę kliniczną oraz pracę naukową w zakresie leczenia uzależnień. Terapeutka w Ośrodku Monar w Głoskowie oraz dyrektor Hostelu dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pełnomocniczka Zarządu Głównego Stowarzyszenia Monar ds. badań i rozwoju, przewodnicząca Towarzystwa Naukowego Psychoterapii Uzależnień oraz doradczyni naukowa PredictWatch;

- zrealizowano warsztaty profilaktyczne dla młodzieży szkół ponadpodstawowych pn. *Płatki śniegu. Wychowani przez media* prowadzone przez profilaktyków uzależnień z Centrum

Podpisany

Szkoleń Profilaktycznych EDUKATOR. W zajęciach wzięło udział ponad 1500 uczniów z 71 klas szkół średnich. Warsztaty miały formę interaktywną. Uczniowie poszerzyli wiedzę o zagrożeniach związanych z korzystaniem z nowych technologii, mieli również okazję do refleksji i przemyśleń na temat tego, ile czasu spędzają w internecie i jak łatwo stają się pokoleniem "Płatków śniegu" – ludzi przewrażliwionych, którzy koncentrują świat tylko wokół siebie i swoich uczuć. Omówione zostały również mechanizmy "gier interpersonalnych" rozgrywanych w serwisach społecznościowych, w których pokazywana jest wyidealizowana wersja człowieka, co może prowadzić do stanów depresyjnych. Uczniowie przedstawiali swoje refleksje w odniesieniu do możliwych konsekwencji życia w bańce iluzji oraz dzielili się swoimi spostrzeżeniami na temat treści przeglądanych w mediach społecznościowych. Podczas pracy w grupach, polecali sobie wzajemnie takie obszary sieci, które wpływają na samorozwój i budowanie pozytywnych wzorców; dzielili się również swoimi dotychczasowymi doświadczeniami w zakresie nawiązywanych relacji w sieci oraz określali obszary zagrożeń i możliwości.

- współpraca w ramach kampanii edukacyjnych i informacyjnych - podjęto współpracę z ramach kampanii edukacyjno-informacyjnej „Masz mnie” czy też kampanii „Co czwarty z nas”, przeciwdziałającej dyskryminacji i stygmatyzacji osób cierpiących na zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania. Nawiązano również współpracę z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego w zakresie aktualizacji i rozpowszechniania aktualnego Przewodnika Informacyjnego, zawierającego informacje nt. dostępnych form opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie śląskim.

III PRIORYTETY MIEJSKIEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

1. Zapobieganie najczęstszym zaburzeniom i problemom zdrowia psychicznego, w tym depresji u dzieci i młodzieży.
2. Zapewnienie pomocy psychospołecznej osobom będącym w kryzysie psychicznym.
3. Promocja zdrowia psychicznego w miejscu nauczania, wychowania i pracy.
4. Edukacja mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.
5. Podniesienie świadomości i zwiększenia zasobów informacyjnych.
6. Zapewnienie warunków integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu osób z zaburzeniami psychicznymi.
7. Współpraca jednostek zaangażowanych w ramach realizacji Programu w zakresie zdrowia psychicznego.

Podpisany

8. Zapewnienie i w miarę możliwości rozszerzenie możliwości kształcenia dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi.
9. Współpraca z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie opieki psychiatrycznej w mieście.

IV CELE I ZADANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Cele główne wynikające z założeń Narodowego Programu Zdrowia i Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego to:

1. Promocja Zdrowia Psychicznego;
2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz doświadczających kryzysu psychicznego wszechstronnej i kompleksowej opieki adekwatnej do ich potrzeb;
3. Prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

I Cel główny

- **Promocja zdrowia psychicznego**

Cel szczegółowy

1. **Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu, sposobów komunikowania i funkcjonowania w społeczności lokalnej (rodzinnej, szkolnej, rówieśniczej) oraz zapobieganie zaburzeniom psychicznym.**

Zadania:

a) działania edukacyjno-informacyjne w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym,
b) szkolenia w zakresie promocji zdrowia psychicznego,
c) opracowanie i realizacja programu w zakresie profilaktyki depresji u dzieci i młodzieży,
d) opracowanie i realizacja programu zapobiegania przemocy domowej?
e) zapewnienie dostępności do usług wsparcia dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

Podpisany

f) promocja programów zdrowia psychicznego w środowisku lokalnym.

Sposób realizacji:

a) opracowanie/realizacja w środowisku lokalnych projektów/programów w obszarze szeroko rozumianej promocji zdrowia psychicznego,
b) edukacja społeczeństwa, w tym pacjentów z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin,
c) konferencje, szkolenia, warsztaty, spotkania, kampanie społeczne w zakresie zdrowia psychicznego,
d) upowszechnianie informacji nt. stereotypów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi,
e) wsparcie i poradnictwo,
f) współpraca z placówkami oświatowymi celem zapobiegania zagrożeniom zdrowotnym w zakresie zdrowia psychicznego, tworzenie w zależności od potrzeb grup wsparcia/punktów konsultacyjnych dla dzieci, rodziców i nauczycieli,
g) prowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej,
h) zapewnienie schronienia ofiarom przemocy oraz wsparcie w terapii,
i) dystrybucja elektroniczna Przewodnika Informacyjnego – dostępne formy opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie śląskim (za zgodą autorów) celem upowszechnienia wiedzy na temat zdrowia psychicznego i podnoszenie w tym zakresie świadomości mieszkańców oraz kształtowanie zachowań pozwalających utrzymać dobry poziom zdrowia psychicznego,
j) dystrybucja elektroniczna i w zależności od potrzeb papierowa Informatora Tyskiego „Osoby dotknięte kryzysem psychicznym”.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba opracowanych/zrealizowanych w środowisku lokalnych projektów/programów w obszarze szeroko rozumianej promocji zdrowia psychicznego,
- liczba działań informacyjno-edukacyjnych,
- liczba przeprowadzonych szkoleń, konferencji, warsztatów, spotkań, kampanii w zakresie zdrowia psychicznego,
- liczba osób biorących w powyższych przedsięwzięciach,
- liczba i rodzaj upowszechnionych informacji,
- liczba osób objętych wsparciem i rodzaj działań wspierających,
- liczba osób korzystających z programu korekcyjno-edukacyjnego,
- liczba kanałów dystrybucji Przewodnika Informacyjnego i Informatora Tyskiego.

Podpisany

Podmioty realizujące: Miasto Tychy, MCO, MOPS, PPP, OREW, WTZ, ŚDS, OIK, placówki oświatowe oraz podmioty wyłonione w drodze postępowań konkursowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

II Cel główny

- **Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz doświadczających kryzysu psychicznego wszechstronnej i kompleksowej opieki adekwatnej do ich potrzeb**

Cele szczegółowe:

1. **Udzielenie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.**

Zadania:

a) wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne przez udzielenie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
b) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych.

Sposób realizacji:

a) działalność poradni psychologiczno-pedagogicznej w Tychach,
b) edukacja psychologiczno-pedagogiczna rodziców w zakresie rozwoju dzieci i młodzieży,
c) edukacja psychologiczno-pedagogiczna nauczycieli w zakresie rozwoju dzieci i młodzieży,
d) szkolenia/warsztaty/spotkania dla rodziców oraz nauczycieli,
e) porady, konsultacje dla dzieci, młodzieży i rodziców,
f) terapie/cykle indywidualnych spotkań,
g) edukacja dzieci i młodzieży w zakresie promocji zdrowia psychicznego,
h) wspomaganie działalności jednostek oświatowych.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba poradni psychologiczno-pedagogicznych,

Podpisany

- liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych,
- liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych,
- liczba szkoleń/warsztatów,
- liczba porad, konsultacji, terapii/cykli indywidualnych spotkań.

Podmioty realizujące: PPP, MCO, placówki oświatowe, Miasto Tychy.

2. Udzielenie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych.

Zadania:

a) wsparcie dzieci i młodzieży przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki oświatowe w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych,
b) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych.

Sposób realizacji:

a) działalność poradni psychologiczno-pedagogicznej w Tychach,
b) edukacja psychologiczno-pedagogiczna dzieci i młodzieży,
c) porady, konsultacje dla dzieci, młodzieży i rodziców,
d) terapie/cykle indywidualnych spotkań,
e) edukacja dzieci i młodzieży w zakresie promocji zdrowia psychicznego,
f) wspomaganie działalności jednostek oświatowych.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba poradni psychologiczno-pedagogicznych,
- liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych,
- liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych,
- liczba szkoleń/warsztatów,
- liczba porad, konsultacji, terapii/cykli indywidualnych spotkań.

Podmioty realizujące: PPP, MCO, placówki oświatowe, Miasto Tychy.

3. Upowszechnienie i powszechnienie zintegrowanego i kompleksowego model ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej.

Podpisany

Zadania:

a) upowszechnianie informacji o placówkach działających w zakresie ochrony zdrowia psychicznego na rzecz mieszkańców miasta, monitorowanie dostępności do świadczeń zdrowotnych w omawianym zakresie tematycznym w środowisku lokalnym,
b) zwiększenie dostępności do ambulatoryjnej opieki psychiatrycznej dla dorosłych i dzieci,
c) zwiększenie dostępności i zmniejszenie nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym szczególnie organizacyjnych struktur niezbędnych do tworzenia centrów zdrowia psychicznego poprzez lobbowanie do płatnika świadczeń (NFZ),
d) pomoc dla osób chorych psychicznie w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej,
e) zapewnienie dostępności i ciągłości usług wsparcia dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
f) podnoszenie kwalifikacji pracowników podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej w zakresie postępowania z osobami przejawiającymi zaburzenia psychiczne.

Sposób realizacji:

a) integracja/współpraca placówek działalności leczniczej z organizacjami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi,
b) współpraca, promowanie i wpieranie pozafinansowe działań placówek medycznych funkcjonujących w obszarze ochrony zdrowia psychicznego,
c) prowadzenie psychoterapii uzależnień, poradnictwa i konsultacji,
d) lobbowanie do płatnika świadczeń zdrowotnych (NFZ) o zapewnienie wystarczającego poziomu zakontraktowania świadczeń w stosunku do potrzeb lokalnych,
e) udzielanie informacji o miejscach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
f) szkolenia i /lub spotkania informacyjno-edukacyjne.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba dorosłych korzystających z poradni zdrowia psychicznego i wsparcia psychologicznego,
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z poradni zdrowia psychicznego i wsparcia psychologicznego,
- liczba udzielonych informacji osobom potrzebującym,
- liczba placówek medycznych działających w zakresie zdrowia psychicznego,
- liczba godzin udzielonego wsparcia w zakresie psychoterapii uzależnień, poradnictwa i konsultacji,

Podpisany

- liczba osób objętych działaniami.

Podmioty realizujące: Miasto Tychy, MOPS, OREW, ŚDS, organizacje pozarządowe i inne podmioty, w tym działalności leczniczej

4. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

Zadania:

a) aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej,
b) wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
c) zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności MOPS.

Sposób realizacji:

a) specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym prowadzenie ŚDS, DPS, DDPS,
b) warsztaty terapii zajęciowej,
c) pomoc mieszkaniowa, stacjonarna, środowiskowa,
d) wspieranie finansowe,
e) prowadzenie świetlicy terapeutycznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną pozbawionych instytucjonalnej opieki.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób objętych wsparciem,
- liczba osób objętych pomocą mieszkaniowa, stacjonarną i środowiskową,
- liczba osób objętych warsztatami terapii zajęciowej,
- liczba usług opiekuńczych,
- liczba podopiecznych DPS, ŚDS,
- liczba osób korzystających ze świetlicy terapeutycznej,
- liczba osób objętych wsparciem finansowym.

Podmioty realizujące: MOPS, w tym DPS, WTZ, ŚDS, OIK, OREW, organizacje pozarządowe, Miasto Tychy, DDPS.

Podpisany

5. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego

Zadanie: utrzymanie lokalnego ośrodka interwencji kryzysowej oferującego poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu.

Sposób realizacji:

a) działania/programy, interwencje realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
b) wspieranie ofiar przemocy, klęsk żywiołowych, katastrof i innych stanów zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba ośrodków,
- liczba działań/programów, interwencji,
- liczba i rodzaje działań wspierających,
- liczba osób objętych wsparciem,
- liczba osób objętych działaniami/programami i interwencjami.

Podmioty realizujące: MOPS, OIK.

6. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania:

a) zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi,
b) działania informacyjno-szkoleniowe, prowadzenie kampanii skierowanych do pracodawców promujących zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi,
c) zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności PUP.

Sposób realizacji:

a) wsparcie zatrudnienia i aktywizacja zawodowa w ramach bieżących zadań zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku oraz rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi,
d) wspieranie rozwoju zróżnicowanych form wspierania zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi,

Podpisany

b) współdziałanie z pracodawcami w zakresie promowania zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi,
c) kontynuacja poradnictwa zawodowego, grupowego oraz zajęć z zakresu umiejętności poszukiwania pracy wg autorskich programów,
d) szkolenia zawodowe,
e) wsparcie zawodowe w ramach poradnictwa indywidualnego,
f) aktualizacja informacji na stronie internetowej w zakresie promocji wszelkich działań skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi,
g) upowszechnianie informacji wśród pracodawców poprzez promowanie zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach realizacji zadań bieżących, między innymi przy realizacji pośrednictwa zewnętrznego oraz na stronie internetowej Urzędu Pracy,
h) szkolenia, warsztaty dla pracodawców w zależności od potrzeb.

Wskaźniki monitoringu:
- liczba osób objętych wsparciem,
- liczba podjętych działań/kampanii,
- liczba pracodawców, do których skierowano współpracę,
- liczba szkoleń, warsztatów,
- liczba działań promujących zatrudnienie,
- liczba porad zawodowych,
- liczba osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi, podejmujących zatrudnienie.

Podmioty realizujące: PUP, ŚDS, WTZ

7. Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy

Zadania:
a) przygotowanie i powołanie zespołu ds. koordynowania, monitorowania miejskiego programu ochrony zdrowia psychicznego,
b) współudział w opracowaniu lub aktualizacji miejskiego programu ochrony zdrowia psychicznego,
c) realizacja, koordynowanie oraz monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego oraz współudział w informowaniu społeczności lokalnej o dostępnych

Podpisany

formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej oraz aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Sposób realizacji:

a) rozpowszechnienie w formie elektronicznej (za zgodą autorów) aktualnego Przewodnika Informacyjnego nt. dostępnych form opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie śląskim wydawanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
b) przygotowywanie i dystrybucja lokalnych ulotek, informatorów w całości bądź częściowo skierowanych do osób borykających się z problemami zdrowia psychicznego (w zależności od potrzeb).

Wskaźniki monitoringu:

- coroczne sprawozdanie z realizacji Programu – przygotowane przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta Tychy na podstawie informacji przesyłanych od realizatorów,
- liczba działań mających na celu rozpowszechnienie Przewodnika Informacyjnego,
- liczba lokalnych ulotek/informatorów w zależności od potrzeb.

Podmiot realizujący: Miasto Tychy

III Cel Główny

- **prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi**

Cel szczegółowy

1. **Kształtowanie zachowań sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.**

Zadanie: realizacja działań zmierzających do zwiększenia integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

Podpisany

Sposób realizacji:

a) wspieranie lokalnych działań o charakterze sportowym, kulturalnym, integracyjnym oraz informacyjno-edukacyjnym ukierunkowanych na wsparcie aktywności osób z niepełnosprawnościami,
b) realizacja lokalnych programów/projektów/działań informacyjno-edukacyjnych sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi,
c) wspieranie zdrowego psychicznie starzenia się,
d) działania promujące i upowszechniające zdrowie psychiczne poprzez stronę internetową, prasę, spotkania,
e) wspieranie realizowanych bądź opracowanych lokalnych działań/programów w zakresie zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba i rodzaj działań wspierających,
- liczba działań promujących i upowszechniających,
- liczba wspieranych działań/programów,
- liczba instytucji realizujących,
- liczba osób objęta programami i działaniami.

Podmioty realizujące: Miasto Tychy, MCO, MOPS, PPP, ŚDS, organizacje pozarządowe i inne.

V HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, iż zadania w ramach realizacji poszczególnych celów Programu odbywać się będą przez cały rok. Posiedzenia zespołu odbywać się będą co najmniej raz w roku lub w zależności od potrzeb.

VI MONITORING I EWALUACJA MIEJSKIEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Zarządzeniem Prezydenta Miasta zostanie powołany Zespół w celu koordynacji i monitorowania proponowanych działań. W skład zespołu wejdą m.in.: przedstawicie Urzędu

Podpisany

Miasta i jednostek organizacyjnych właściwych w obszarze pomocy społecznej, oświaty oraz specjaliści w zakresie psychiatrii/psychologii.

VII FINANSOWANIE MIEJSKIEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

a) budżetu miasta Tychy (w ramach posiadanych środków),
b) budżetu państwa,
c) Narodowego Funduszu Zdrowia,
d) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
e) Funduszu Pracy,
f) własnych realizatorów Programu,
g) ze środków zewnętrznych,
h) innych.

VIII PODMIOTY REALIZUJĄCE I UCZESTNICZĄCE

a) Miasto Tychy,
b) Powiatowy Urząd Pracy,
c) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
d) Miejskie Centrum Oświaty,
e) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
f) Organizacje pozarządowe (w tym: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną prowadzące Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy i świetlicę terapeutyczną oraz Caritas Archidiecezji Katowickiej prowadzący Warsztaty Terapii Zajęciowej i Środowiskowy Dom Samopomocy),
g) Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
h) Inne podmioty.

Program, podobnie jak w latach ubiegłych, realizowany będzie w oparciu o współpracę z podmiotami działającymi w mieście Tychy, bądź też na jego rzecz oraz zgodnie z kompetencjami w wielosektorowych obszarach szeroko rozumianej ochrony zdrowia psychicznego.

Podpisany

IX SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Podmioty realizujące Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego będą sporządzać do końca marca danego roku (począwszy od 2024) sprawozdanie z realizacji Programu i przesyłać je do Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta Tychy. Ponadto Prezydent Miasta Tychy zobowiązany będzie do złożenia Radzie Miasta Tychy sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego do 30 czerwca 2031 roku.

X PROGRAMY I STRATEGIE CZĘŚCIOWO POWIĄZANE MERYTORYCZNIE Z MIEJSKIM PROGRAMEM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

1. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami.
3. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tychach.
4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Tychy.
5. Strategia Oświatowa Miasta Tychy.

XI PODSUMOWANIE I PROGNOZOWANE EFEKTY

Ryzykiem związanym z realizacją Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest brak dedykowanych środków finansowych na jego realizację, brak chętnych osób do udziału w konkursach ofert czy realizujących programy oraz zadania. Pomimo trudności zakłada się, że końcowym efektem programu będzie zwiększenie wiedzy oraz świadomości mieszkańców na temat zdrowia psychicznego w aspekcie profilaktycznym, leczniczym oraz społecznym. Ponadto osobom z zaburzeniami psychicznymi bądź będącym w stanie kryzysu psychicznego, poprawi się komfort życia poprzez:

- sprawniejszy i lepszy dostęp do świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii finansowanych przez NFZ,
- wsparcie społeczne,
- zdobycie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego powiązany jest z innymi miejskimi programami oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych, aby w sposób kompleksowy wpływać na poprawę stanu zdrowia psychicznego tyszan oraz prawidłowe

Podpisany

postawy społeczne wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym tolerancję oraz życzliwość. dobre.

XII PODSTAWA PRAWNA MIEJSKIEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

1. Art.68 ust. 1 Konstytucji Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 16.07.1997 r. (Dz.U.1997.78.483 z późń. zm.).
2. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz.U.2022 poz. 2123 t. j.).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz. U.2023 poz. 2480).
4. Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 (Dz. U. 2022 poz. 1608 t. j.).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021 poz. 642).

Istnieją także akty prawne merytorycznie powiązane z Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego, a mianowicie:

6. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. 2023 poz. 2159 t. j.).
7. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2023 poz. 1939 z późn. zm.).
8. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U.2021 poz.1249 z późn. zm.).
9. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. 2023 poz.901 t. j.).
10. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. 2005.189.1598 z późń. zm.).

XIII PODMIOTY WSPÓPRACUJĄCE PRZY TWORZENIU MIEJSKIEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

1. Miejskie Centrum Oświaty.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Powiatowy Urząd Pracy.
4. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną prowadzące OREW.
5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Podpisany

6. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.
7. Środowiskowy Dom Samopomocy oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez Caritas Archidiecezji Katowickiej.
8. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta Tychy.

Podpisany